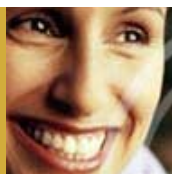

Kompetens
Centrum
Energetiska
Material

Utbildning
Innovation

Forskning

Succé för KCEM: s specialkurs i Explosiva varor

Den 25—26 november 2002 genomfördes KCEM: s specialkurs i Explosiva varor. 30 deltagare från tre länder samlades i Karlskoga för att delta i KCEM: s första kurs i egen regi. Kursen riktade sig till personer och befattningshavare som har ansvar för CE-märkning /godkännande av explosiva varor.

Av de 30 deltagarna kom 23 från Sverige, 6 från Norge och en från Finland.

Kursen som är en teoretisk kurs, belyser bakgrunden och innehållet och omfattning av explosivvarudirektivet. Kursdeltagarna fick även lära sig om krav och tillvägagångssätt för godkännande, CE-märkning, klassificering och överföring av explosiva varor.

Intresset för kursen har varit mycket stort. Av särskilt stort intresse var det nya explosivvarudirektivet som träder i kraft den 1 januari 2003 med avseende på CE-märkning av explosiva varor.

Det är en stor efterfrågan på denna typ av utbildning. KCEM kommer under nästa år att anordna ett 10-tal kurser och seminarier av det här slaget.

Föreläsare på kursen var KCEM: s vd Erik Nilsson, Alf Rosberg, från Räddningsverket samt normmännen Hans Jörgen Eriksen och Arne Johansen från DBE, Direktoratet för brann- och elsäkerhet. Kursansvarig var Hasse Ahlgren, KCEM.

Författare: Hasse Ahlgren, hans.ahlgren@kcem.se

Fortsatt stöd för KCEM

Under november beviljades KCEM för åren 2003 och 2004 totalt 3,9 miljoner kronor från EU-fonderna, Mål 2 Västra och Innovativa Åtgärder. Detta tillsammans med de redan tidigare beslutade om stöd till KCEM från Karlskoga kommun, Lindsbergs kommun och Länsstyrelsen i Örebro län gör att det nu finns en stabil ekonomisk grund för de närmaste två åren. Denna positiva ekonomiska bild förstärks av att uppdragsverksamheten och kurser har tagit fart. Antalet medlemmar bedöms fortsätta att öka efter nyår.

Välkommen till KCEM: s konferens 2003 Mälardalens Högskola

30-31 januari 2003 kommer KCEM: s konferens att gå av stapeln på Mälardalens Högskola i Eskilstuna.

Om du inte redan har fått en inbjudan i brevlådan gå in på www.kcem.se och ladda ned program och anmälningsblankett. Hjärtligt välkommen till konferensen. På sidan 2 kan du läsa vad KCEM: s vd Erik Nilsson säger om konferensen.

Har du frågor avseende konferensen kontakta Erik Nilsson.

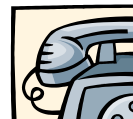
KCEM: s konferens hålls 30-31 januari, 2003 på Mälardalens Högskola i Eskilstuna.

I det här numret:

Innehåll	Sidan
Erik Nilsson om KCEM -året 2002	2
KY –senaste nytt, Hans Wallin	2
Innovationsstöd	3
Forskarskolan — Intervju med docent Klas Nyberg	3
”VD-rutan”	4
KCEM kalendarium	4

Särskilt intressanta artiklar:

- ♦ Forskarskolans plattform är väl förankrad. Läs mer i intervjun med docent Klas Nyberg.
- ♦ KCEM: s vd, Erik Nilsson svarar på frågor om KCEM -året 2002

Vill du komma i kontakt med redaktionen? Ring 0586-847 40. Eller skriv ett e-mail till: info@kcem.se

Ansvarig utgivare Erik Nilsson

Intervju med Erik Nilsson **KCEM**: s vd

Erik Nilsson, vd KCEM

Erik Nilsson tillträdde som vd för KCEM den 1 april 2002. Erik har tidigare varit generaldirektör för Sprängämnesinspektionen.

Hur har det gångna året varit?

Det har varit ett fantastiskt år. Vi trodde att vi skulle behöva ungefär två år för att etablera KCEM som ett begrepp inom branschen. Nu kan jag konstatera att det har räckt med ett år. Det gläder mig mycket. Förväntningarna är stora på KCEM och de skall vi leva upp till. Vid förra konferensen kavlade jag upp skjortärmarna för att symboliskt markera att vi var beredda att infria branschens förväntningar. Det gångna året har varit "svettigt" men totalt har vi åstadkommit mer än vad vi själva hade vågat hoppats på.

Vad är du mest nöjd med så här långt?

Det var en svår fråga för det är mycket som jag är belåten med. Speciellt vill jag nämna mottagandet vi har fått hos universitet, högskolor och FOI. Klas Nyberg har tillsammans med exempelvis Örebro Universitet skapat en plattform för Forskarskolan. Två doktorandarbeten, initierade av KCEM, kommer att starta inom kort. Forskarskolan är tvärvetenskaplig för att svara upp mot branschens breda behov av forskning. Jag är övertygad om att inom loppet om av några år kommer vår Forskarskola att vara stilbildande för många andra branschorganisationer. Glädjande är att KCEM redan under första året har fått flera uppdrag.

Erik Nilsson, vd KCEM

Vår utbildningsverksamhet har haft en flygande start med en betydande överinskrivning av kursdeltagare på KCEM: s första kurs i egen regi "Explosiva varor". Dessutom har KY utbildningen som bedrivs i ett samarbete mellan KCEM och Lärocentrum Masugnen i Lindsberg varit mycket uppskattad och populär hos såväl elever som företag. När det gäller innovationssupport har några projektförslag diskuterats. För att stimulera till flera innovativa förslag inom området utarbetar KCEM tillsammans Räddningsverket en folder riktad mot uppfinnare och innovatörer. Syftet med foldern är att avdramatisera och inspirera till nya säkra produkter.

Vilken är den viktigaste aktiviteten för KCEM?

KCEM: s uppgift är att verka för en fortsatt utveckling av området energetiska material. Inget område utvecklas om inte människor träffas och inspireras. Därför är KCEM: s årliga konferens av yttersta vikt för hela branschen. Konferensen år 2003 kommer att hållas på Mälardalens Högskola i Eskilstuna den 30-31 januari. KCEM verkar för ett brett program. Jag är övertygad om att alla kommer att finna mer än ett föredrag intressant. Det viktigaste är dock att vi skapar förutsättningar för att våra medlemmar skall kunna träffas och vidmakthålla samt utöka sina kontaktnät.

Bland föredragen på konferensen vill jag särskilt nämna Ola Dahlmans föredrag om "Massförstörelsevapen ett terrorhot" som kommer att mana till eftertanke. Vidare ser jag fram emot föredragen om entreprenörskap för att nämna något ur det gedigna programmet.

Vad händer under 2003?

-Oj, det kommer att hända mycket. KCEM har exempelvis ett tiotal inplanerade kurser och seminarier. Vi kommer med säkerhet att stötta några entreprenörskap. Jag vill betona att hur KCEM kommer att utvecklas är styrt av KCEM: s medlemmars behov och önskemål. Det är mycket spännande saker i görningen och jag ser fram emot att diskutera branschens önskemål redan nu på KCEM: s konferens 2003.

Föreberedelser för nästa KY- kurs pågår för fullt. Kursen startar den 25 augusti 2003

Den nu pågående utbildningen går mycket bra och både elever och företag är nöjda. Målsättningen är att eleverna skall få en god grundläggande utbildning för fortsatt specialisering inom explosivvaruområdet.

Yrkesutbildning med den praktiska utbildningen på arbetsplatsen och teoretisk utbildning via IT media är en utbildningsform som studeras av många branscher, både i Sverige och inter-

nationellt. Lärocentrum Masugnen och KCEM har skapat en utbildningsform som kommer att tillämpas inom många områden i framtiden. Vi välkomnar nu ytterligare företag som är intresserade av att erbjuda praktikplatser att delta. Praktiktiden erbjuder företagen att lära känna framtida medarbetare samtidigt som de studeran-

de får en grundläggande yrkesutbildning specialiserad på hantering av explosiva varor. KY utbildningen är postgymnasial och kostnadsfri för de studerande. Mer information hittar du på KCEM: s hemsida. För ytterligare upplysningar, kontakta Hans Wallin.

Författare: Hans Wallin, hans.wallin@kcem.se

KCEM:s Innovationssupport

Att KCEM stöttar innovatörer inom området energetiska material börjar nu bli känt bland medlemsföretagens anställda och även bland andra organisationer som stöttar innovatörer.

KCEM verkar för att nya produkter innehållande energetiska material når marknaden och att utvecklingsarbetet bedrivs på

ett kostnadseffektivt och säkert sätt.

Har Du en idé? -Slå en signal 0586 847 40 och prata med Peter Gårdhagen på KCEM Innovationssupport. Det kan vara början till något stort och spännande.

Författare: Peter Gårdhagen, peter.gardhagen@kcem.se

Forskarskolan — Intervju med Klas Nyberg

Klas Nyberg, docent , forskningsansvarig KCEM

Klas Nyberg, driver arbetet med KCEM: s forskningssatsning i samarbete med högskolor, universitet och forskningsinstitut.

KCEM: s verksamhetsområde är mycket omfattande. En av uppgifterna är att verka för forskning inom området. Vad har hänt under det gångna året?

- Jag är mycket nöjd att KCEM nu är en känd samarbetspartner inom branschen. Vi på KCEM har lagt ned stort arbete på att profilera oss och knyta samman KCEM med högskolor och universitet. Det är glädjande hur stor intresset är från den akademiska världen att vilja samarbeta med KCEM.

Vilka samarbetar KCEM med?

KCEM har etablerat ett mycket spännande samarbete med universiteten i Örebro och Karlstad, Mälardalens Högskola, KTH och FOI. Orsaken till att vi etablerar samarbete med så många olika instanser är att KCEM verkar för en tvärvetenskaplig forskning inom området.

Tvärvetenskaplig forskning är mycket väsentligt för branschen. Branschens behov är ju mycket mer än nya kemiska föreningar. KCEM har till exempel en stor uppgift att fylla avseende riskanalys och riskhantering men även andra frågor som processteknik, konstruktionsprinciper med mera krävs för att tillgodose branschens efterfrågan och behov.

När startar de första industridoktoranderna?

Vi har tillsammans med professor Bert Allard vid Örebro Universitet identifierat 7 till 8 nu pågående doktorandarbete som har anknytning till branschen. Planen är att dessa projekt tillsammans med två av

KCEM initierade projekt ska utgöra basen till Forskarskolan.

Kan du berätta något om KCEM: s två doktorandarbete?

Ja, visst kan jag det. Det ena arbetet handlar om en ny spännande metod för att karakterisera energetiska material. Metoden bygger på att med hjälp av NIR - spektroskopi karakterisera ett energetiskt materials samtliga komponenter vid ett och samma mättillfälle. Förslaget till detta projekt kom ursprungligen från NEXPLO. Det andra arbetet är inom riskforskningsområdet och är ett samarbete mellan KCEM och universiteten i Örebro och Karlstad.

Hur går det till när KCEM initierar ett doktorandarbete?

Först krävs det ett medlemskap i KCEM. Därefter kontaktar man KCEM, det vill säga mig, Klas Nyberg. Det är viktigt att vara medveten om att ett doktorandarbete alltid måste kunna publiceras. Har projektförslaget intresse för branschen och vetenskaplig karaktär formulerar jag ett projektförslag. Därefter föredras projekt-

Klas Nyberg

förslaget för KCEM: s Forskningsråd. Forskningsrådet sammanträder två gånger om året. Av de hittills förslagna projekten är det alltså dessa två tidigare beskrivna projekt som har fått godkänd finansiering från KCEM. Det händer ibland att förslag som kommer från medlemsföretagen är av sådan karaktär att de inte lämpar sig som doktorandarbete.

Vad händer då. —Rinner det hela ut i sanden?

- Nej, inte nödvändigtvis. Det kan till exempel bli ett examensarbete eller så kan KCEM åta sig ett forskningsuppdrag. I det senare fallet genomförs arbetet som ett vanligt kommersiellt utvecklingsprojekt.

Du Klas, har du varit engagerad i bildandet av KCEM. Har det blivit som du har tänkt dig?

Ja, det är riktigt att jag har verkat för detta sedan slutet av 90-talet. Det gångna året har inneburit att KCEM nu har en väl förankrad plattform och jag är övertygad om att KCEM och Forskarskolan på sikt kommer att bli imponerande.

KCEM: s forskningsråd

Bert Allard, professor Örebro universitet

Erik Dahlqvist, professor Mälardalens högskola

Sten Johansson, programchef Bofors Defence

Ivars Neretnieks, professor KTH

Lars-Arne Sjöberg, professor Karlstad universitet

Leif Söderros, utvecklingschef Saab Bofors Dynamics

Henric Östmark, forskningschef FOI

Klas Nyberg, docent KCEM/ NEXPLO Bofors

Pekka Eriksson, bergsingenjör NAMMO Vingåkers-
verken

Erik Nilsson
 VD, KCEM AB
 Telefon: +46 (09) 586 84 741
 Mobil: +46 (0) 73 668 29 75
 E-post: erik.nilsson@kcem.se

Erik Nilsson, VD

Klas Nyberg
 Utbildningsfrågor på universitet och högskola. Forskning och Forskarskola
 Telefon: +46 (0) 586 83 650/ 84 740
 Mobil: + 46 (0) 70 31 83 650
 E-post: klas.nyberg@kcem.se

Klas Nyberg

Hasse Ahlgren
 Specialutbildningar
 Telefon: +46 (0) 586 84 740
 Mobil: +46 (0) 70 537 37 35
 E-post: hans.ahlgren@kcem.se

Hans Ahlgren

Hans Wallin
 Kvalificerad yrkesutbildning
 Telefon: +46 (0) 586 84 740
 Mobil: +46 (0) 70 566 73 24
 E-post: hans.wallin@kcem.se

Hans Wallin

Peter Gårdhagen
 Innovationssupport
 Telefon: +46 (0) 586 84 740
 Mobil: + 46 (0)70 530 08 24
 E-post: peter.gardhagen@kcem.se

Peter Gårdhagen

”VD- rutan”

KCEM: s första år har varit intensivt och framåtsyftande.

När KCEM startades i början av året hade jag satt högt ställda mål på vad vi skulle uppnå. Nu när året nästan är slut kan jag konstatera att nästan samtliga mål uppnåtts.

Det som överraskat mig mest är den positiva utvecklingen när det gäller konsultuppdrag i olika former. Det borgar för att KCEM kommer att ha goda möjligheter att bli en viktig aktör inom området energetiska material.

Mer om utvecklingen inom KCEM kommer vi att berätta om på Årskonferensen i Eskilstuna som jag hälsar dig välkommen till.

*Med energetiska önskningar om en
 God Jul och ett Gott Nytt År 2003*

Erik

KCEM Kalendarium 2003

KCEM aktiviteter	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni
Forskarskola, industri doktorander	Forskarskolan startar					
	Forskningsrådet sammanträder 7/5					
KY -utbildning	Kvalificerad Yrkesutbildning, kurs 1 pågår					
Specialutbildning	CE-märkning av maskiner					
Konferenser, seminarier	KCEM:s konferens 30-31 januari		Seminarium Downsizing			
Innovations support	Verksamheten i full gång					
Övrigt	Arbetsmiljöbokhandeln Samarbete med Prevent startat					